Cultură, Comunicare, Societate - și Biserica

OCTAVIAN BABAN

Lecția 1. Prezentare generală: definiții, descriere

Prima parte a titlului – Cultură, Comunicare, Societate, reprezintă un subiect tratat în multe cursuri universitare și în multe cărți. Triada aceasta este fundamentală pentru identificarea și coordonarea conștientă și eficientă a interacțiunilor diverse care au loc în societatea umană.

1. Definiții esențiale: definițiile despre cultură, comunicare, societate, Biserică.

2. Comunicare – fundamentele ei (emițător, mesaj, receptor, mediu – canal, codificare, limbaje, bruiaj, feedback).

1. Definiții esențiale: cultură, comunicare, societate. Societatea umană și Biserica, împărăția lui Dumnezeu. Cultura – ca produs ideatic, tehnologic și social-administrativ al societății. Dinamici culturale majore. Comunicarea ca element funcțional al societății și culturii, ca activitate antropologică și divină.

Conceptul de „cultură" are un istoric lung al definițiilor, de la simplu și intuitiv, la complex și detaliat, de la ideea de civilizație și valorile ei la ideea de manifestare antropologică a unei comunități umane, de la sumă de valori la sistem integrat de valori, comportamente și organizare menită să asigure perpetuarea unei societăți umane.

Există definiții complexe, externe, neutre cu privire la cultură, și acestea vin pe filiera antropologiei și gândirii sistemelor sociale (societate și civilizație). De asemenea, există definiții pro-active, pozitive (pozitiviste), care definesc cultura ca o sumă de valori și activități umane urmărite conștient și promovate - „cultivate". Aici este o metaforă fundamentală pentru cultură, cultura ca valori cultivate și transmise, perpetuate.

Se poate vorbi despre cultură în orice fel de comunitate? Orice comunitate poate fi descrisă că funcționează ca o societate complexă? Existența comunitară este specifică oamenilor sau caracterizează mai multe specii ori tipuri de ființă? Îngerii sunt creatori de cultură, de civilizație?

Viața socială și existența în comunități este caracteristică mai multor specii și tipuri de ființe – fie ele mamifere, insecte sau păsări (ex.:

maimuțe, lei, lupi, furnici, albine, pinguini), dar viața unei comunități pur și simplu, cu organizarea ei intrinsecă pe ranguri și activități nu conduce la crearea unei culturi, nu se califică să fie descrisă ca o cultură, dacă nu conține valori urmărite și cultivate în mod conștient.

Deși se poate vorbi și despre creații culturale care exploateaza un sens invers sau negativ ori „negru" al valorilor (T. Arghezi – Flori de mucigai, Baudelaire – Les fleurs du mal, filmul Adams Family, etc.), de fapt o cultură cu valori negative este o non-cultură pentru că are efecte distructive, nu constructive.

Conform Bibliei, Dumnezeu organizează începutul comunicării verbale (El zice „să fie", El evaluează „este bun, este bine", El își comunică planurile și hotărârile).

La fel, Dumnezeu asigură începutul societății, al comunității (El există în comuniune de trei persoane veșnice, El crează pe om după chipul și asemănarea sa – ca persoană, dar și ca societate – în doi (soț-soție) ori în trei (soț-soție-copil).

Tot Dumnezeu asigură și începutul culturii sub formă de cultură etică pentru că El dă porunci despre cunoașterea și practicarea Binelui și Răului, despre purtarea de haine, despre pedepsirea neascultării și introduce în istorie prima întâlnire de judecată (tribunal) din istorie (Dumnezeu, Adam, Eva, șarpele vorbitor).

Teme comunicare – decodificare

Tema 1.1 Titlu de ziar: ce comunică autorii articolului, pe câte planuri? https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/politica/la-fel-ca-in-cazul-lui-trump-simion-i-s-a-plans-unui-influencer-din-sua-acuzat-de-spalare-de-bani-de-soarta-lui-georgescu-3984337

Tema 1.2 Titlu de ziar: Discutați sensurile cuvântului „privat".

Campus şcolar privat de şapte milioane de euro, construit în Pantelimon.[1]

[1] Titlu în *Capital Online,* luni, 18 iunie, 2007.

Tema 1.3. Extras dintr-un interviu: Discutați sensurile expresiei „ultima suflare”.

Text : „Omul vechi rămâne în noi până la ultima suflare.” (Ştefan Bastovoi).

Contextul dialogului:
Reporter: „Părinte, nu aţi încercat nici o clipă să vă ascundeţi trecutul tumultos. Să se datoreze asta faptului că nu v-aţi desprins total de „omul vechi” care aţi fost? Omul care aţi fost pînă la călugărire a rămas adormit undeva în străfundurile sufletului şi ale conştiinţei Sfinţiei Voastre, asteptînd prilejul deşteptării, ori a „murit” odată cu tunderea în monahism?”

P. Bastovoi: „Ceva a murit, ceva a mai rămas. Altfel nici nu se poate, cititi Patericurile, aşa e monahismul. Sigur că omul vechi rămîne în noi pînă la ultima suflare aşteptînd, după cum zici, prilej să se trezească. Dar trebuie să găsim limbă comună şi cu el, cu omul acesta vechi din noi, să-l mai certăm, să-l mai punem la treabă. Prostii a făcut destule, ajunge!, acum să mai facă şi ceva bun, măcar cât poate. În ce priveşte trecutul, ce am eu a ascunde? Om ca toţi oamenii, trecut ca tot trecutul. Nici nu mă laud, nici nu mă ruşinez. Eu trăiesc cu convingerea că trecutul nu există. Hristos a venit şi a pus capăt trecutului. Şi eu mă rog Lui ca fiecare clipă a vieţii mele să fie un nou început, o nouă naştere şi să nu mai socotească niciodată trecutul meu, pentru că trecutul întotdeauna e un hău plin de mizerie şi de tristeţe, pentru că trecutul este moarte. Veşnicia nu are trecut.”[2]

Tema 1.4. Descrieți ce a dorit autorul să comunice prin pasajul Marcu 5.1-20. A folosit metode de codificare / decodificare a mesajului? Care?

[2] Claudiu Târziu, „Omul religios” (interviu cu Ştefan Bastovoi), *Rost* 1, martie, 2003, cf. http://www.rostonline.org/rost, 1 oct. 2006.

Lecţia 2. Comunicare şi transmiterea valorilor comunitare

Comunicarea – fundamente (limbaj, codificare, receptori, mediu de comunicare, decodificare, recuperarea mesajului). Transmiterea valorilor comunitare: viață socială, comportament uman, valori divine. Comunicare și crearea culturii umane.

Biserica și comunicarea în societatea modernă (invitații, crezuri, cărți, tratate, programe radio, programe tv, înregistrări video - audio, podcast, prezentare youtube, dezbateri, mesaje filmate, blog - vblog)

De-a lungul istoriei, comunicarea a luat diverse, multiple forme, de la comunicare verbală la comunicare scrisă și, mai departe, la comunicare prin evenimente și acțiuni, prin artă.

Forme noi şi tradiţionale de comunicare în societate

Forme clasice de comunicare
- Cărți (nuvele, romane, poezii, creații literare)
- Foi, leaflets, pamflete
- Reviste
- Dramaturgie, piese de teatru, scenete
- Cântece, coruri
- Conferințe, lecturi publice
- Predicare,

Comunicare modernă mass-media
- Jurnalistică
- Radio
- Filmografie, cinema
- TV
- Fotografie
- Pictură
- Expoziţii

Acțiuni sociale
- Întâlniri informale,
- Mese rotunde,
- Model personal
- Asociaţii și ONG

Forme instituționale
- Relaţii publice
- Purtători de cuvânt
- Conferințe de presă

Comunicare modernă IA
- clipuri, reels
- publicitate
- Scurt metraje
- Scurte evaluări, sinteze, informații corelate

Biserica și comunicarea în societatea modernă (invitații, crezuri, cărți, tratate, programe radio, programe tv, înregistrări video - audio, podcast, prezentare youtube, dezbateri, mesaje filmate, blog - vblog)

Comunicarea este esențială în transmiterea de idei și de valori. Ea menține și distribuie tezaurul cultural și este vehiculul de structurare a societății, alături de exercitarea directă a puterii administrative.

Mai jos, indicăm câteva cărți care pot lărgi orizontul înțelegerii despre comunicare, definițiile ei și mecanismele ei, despre parametrii funcționării comunicării pri mass media, despre revoluția comunicării asistate de AI și despre forme de comunicare a evangheliei în lumea contemporană.

Teoria comunicării

Definitiile comunicarii
Vasile Tran, Teoria comunicarii.
Lesenciuc, Teorii ale comunicarii

FORME DE COMUNICARE MASS-MEDIA

Biserica, valorile morale si industria amuzamentului

Biserica, mass-media si creatorii de mituri

Mass-media si consumerismul

INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ

Algorithms, Artificial Intelligence and Beyond Theorising Society and Culture of the 21st Century (Dariusz Brzeziński, Kamil Filipek etc.)

Artificial Intelligence The Complete Beginners' Guide to Artificial Intelligence (Roman Shirkin).

Cognition, Computation, and Consciousness (Masao Ito, Yasushi Miyashita etc.)

Artificial intelligence revolution how AI will change our society, economy, and culture (Li, Yanhong,2020)

FORME DE COMUNICARE A EVANGHELIEI

Theology confronts a changing world

Theology and Civil Society

Tema 2.1. În ce fel credeți că pot creștinii participa sau pot folosi metodele contemporane de comunicare, ca să comunice mesajul și misiunea Bisericii lui Hristos? 300 cuvinte.